

Bohoslužby v Šumperku 31.července 2016

Lk 12,13-21

Milé sestry, milí bratři, když Ježíš začal kázat a zvěstovat blízkost Božího království, vstupoval do každého lidského života. Jeho zvěst byla něčím novým, doposud nezvyklým. Slova, která zněla do lidských uší, vedla k tomu, aby se člověk ve svém životě poněkud zastavil a podíval pozorně na svou stezku. Přímo burcovala k přemýšlení nad tím, jak člověk vede svůj život, jakým kráčí směrem, jak svůj čas naplňuje. Je vše nastaveno správně? Nebo nastal čas něco změnit, začít dělat jinak?

Svémi slovy Ježíš lidské životy měnil. A tak se stal velikou autoritou. Když učil, říkali si lidé, že je to něco jiného, než mohou slyšet od svých učitelů. Proto ho vyhledávali nejen ti, kdo byli nemocní, ale i ti, kdo chtěli svůj život vidět pod jiným úhlem, kdo v tomto životě chtěli něco změnit, potřebovali s něčím pomoc. Snad proto přichází i jeden člověk, jehož prosba je docela zvláštní. Chce, aby Ježíš domluvil jeho bratru. Dost možná skládá naději v Ježíšovu spravedlnost. Ježíš by nedopustil bezpráví. A tak by nyní mohl pomoci. O situaci toho člověka moc nevíme. Byl chudý nebo bohatý? Byl na podílu existenčně závislý? Nebo jen chtěl zkrátka víc? Jisté je, že dědictví se slušelo rozdělit. A tak bychom mohli říct, že se právem může cítit ošizen. To tak přeci bývá, pokud máme na něco právo a nedostane se nám toho, tak se cítíme právem poškození. A Ježíš tím, že je taková autorita, mohl by zjednat nápravu docela nenásilným způsobem. Bez vyhrůzek soudu a podobně. Vždyť stačí jeho slovo, aby se v bratru něco hnulo, aby si bratr uvědomil, jak moc mi ubližuje.

Ježíš tento člověk postavil do poněkud nezvyklé situace. Má být soudcem, vstoupit do sporu dvou stran. Jenže v tom je zádrhel. Ježíš nepřišel jako soudce. Jeho zvěstování nevede k soudu nad druhým. Vede ke smíření. Proto zde nemůže tomu člověku pomoc. Vždyť on se chce zaštitit Ježíšovou autoritou, aby získal nějakou výhodu, aby porazil ve sporu druhého. To je pro Ježíše něco, co je v rozporu s jeho působením, rozchází se to se směrem, kterým ukazuje. Jen si vzpomeňme na jeho slova o pokoře, o tom raději sám trpět křivdu, než ji druhému páchat. A tak jsme svědky toho, že Ježíš odmítá někomu pomoc. I když možná to nemusí být nutně viděno jako odmítnutí. Nechce být soudcem ve sporu o dědictví. Avšak nějakou pomoc přeci jen nabízí. Ukazuje nejen tomu člověku ze zástupu, ale i všem ostatním, co je důležitější v každém lidském životě. Varuje před chamtivostí, kraličtí mluví o lakotnosti, doslova bychom mohli překládat i jako prospěchářství. Ať již to použijeme jakýkoliv význam původního termínu, ukazuje to k něčemu, co je zaměřené na sebe sama. Ježíš tak varuje nikoliv před majetkem,

před tím, něco mít, ale varuje před tím, být zahleděný do sebe, myslet jen na své potřeby a touze získávat na úkor druhých výhody.

Ježíš by těmito slovy mohl připomínat velikého asketu, který odmítá majetek, odmítá cokoli hmotného. To by ale bylo špatně pochopeno. Za prvé ta hrabivost a lakotnost se neprojevuje jen ve vztahu k penězům a jiným hmotným statkům. Ona může souviset i s životem duchovním. Také v oblasti nehmotné může člověk být hrabivý a sobecký. Může střídat duchovní prožitky a toužit po sebeuspokojení nikoliv pomocí peněz, ale pomocí nějaké duchovní techniky. Je jedno, jakým způsobem je člověk soběstředný, v jaké oblasti chce získat sám pro sebe nějaký prospěch. Za druhé Ježíš ukazuje, že je to vlastně jen taková pošetilost, na kterou člověk hodně spoléhá, ale která mu v životě vůbec nepomůže. Ať nasbírá cokoli, není jeho život zajištěn, tím, co má. Možná právě tato věta tomu člověku mohla pomoci, aby otevřel své oči a zamyslel se nad tím, je-li důležité se s bratrem hádat o dědictví. Pokud by ona věta byla nesrozumitelná, přidává Ježíš jedno podobenství. V něm se jistě může poznat nejen ten dotýčný člověk, ale můžeme v něm vidět i své životy.

Počáteční situace toho bohatého člověka není vůbec špatná. Hojně se mu urodilo. To je důvod k radosti a vděčnosti. A není to žádný hřích, že se člověku urodí, že je mu něčeho požehnaně dáno. Problém se nachází v něčem jiném. V té bohaté úrodě vidí své vysvobození. Má plné stodoly, nemusí se po mnoho let o nic starat, protože je zajištěn. Jistě to můžeme poznávat i na svých životech. Je příjemné být do budoucna zajištěn, být vysvobozen od trápení nad nejistotou dalšího dne. A proto se také snažíme konat mnoho věcí, které nám ten pokoj přinesou. Tady ale následuje ona Ježíšova zastávka. A při ní otázka. Co je tím zajištěním? Jak svůj život chceme zajistit? Ježíš na ní vlastně odpovídá v samotném závěru. Máme dvě možnosti toho, jak být bohatý, jak tedy mít ten potřebný dostatek. Buď být bohatý na zemi, nebo před Bohem. Krása, to vypadá jednoduše. Ale pak se musíme trochu zamyslet. Co je to bohatství před Bohem?

Když se mluví o bohatství, asi si představíme, že to je něco, co člověk hromadí, má toho hodně. Proto je bohatý. Ať jde o peníze, nějaké cennosti, nebo třeba různé činy a zážitky. Člověk tak může být bohatý v mnoha oblastech. Mluvíme dnes třeba o kulturním bohatství, přírodním bohatství a takto by se dalo pokračovat. Logicky by to znamenalo, že být bohatý před Bohem tedy znamená mít hodně něčeho, co Bůh ocení. Co ale Bůh ocení? Co se mu líbí? Možná to také často slyšíme kolem sebe. Bohu se líbí dobré skutky, když jsme milosrdní, když pomáháme, když ho posloucháme, když se modlíme, když čteme Bibli. V tom by mohlo být tedy bohatství před Bohem. Ale je tomu skutečně tak? Jistě máme v paměti doby reformace, postavy Husa a Luthera. Ti brojili proti odpustkům, později obecně proti záslužnictví. I v dobrých skutcích může být člověk prospěchář, může být hrabivý, lakotný. Ježíš jednou vyprávěl příběh o jednom zbožném farizeovi. Předstoupil před Boha a následoval výčet mnoha dobrých věcí a bohudělých skutků, které konal. A Ježíš pak jen řekl, že jeho modlitbu Bůh nepřijal. To je přesně

divné, ne? Tolik zásluh, tolik dobrých skutků a před Bohem to není v pořádku? Proč? Důvod je v tom, že opravdu i ony skutky mohou být výrazem lidské soběstřednosti. Před Bohem se nedá moc spoléhat na to, že účel světí prostředky. Bůh se totiž dívá k lidskému srdci a podle toho posuzuje jeho činy. Proto nezáleží na tom, kolik skutků člověk hromadí, ale s čím ty skutky koná, co je jeho pohnutkou. Takže bohatství před Bohem spočívá ještě trochu jinde než ve výkazu toho, kolik dobrého člověk vykonal.

Ve druhém listu do Korintu se na jednom místě píše, že Ježíš se stal chudým, abychom jeho chudobou zbohatli. Myslím, že právě toto je cesta k onomu bohatství před Bohem. Souvisí s Ježíšem, s jeho následováním s přijetím jeho oběti. Je to cesta, která může vypadat bláznivě. Ale v tomto bláznovství je Boží moudrost. O tom bohatém člověku, který se spoléhal sám na své bohatství, Ježíš říkal, že je blázen, protože ještě té noci si vyžádají jeho duši a čím to všechno bude, k čemu mu to pomůže. Vše se dá člověku vzít, o všechno může přijít. Jediné, co nikdy neztratí je Kristus. Bohatství, dobrá pověst, pozemská sláva, radosti z úrody a podobně, to všechno může být vrtkavé. I když se to zdá pevné a neotřesitelné. Ježíšova láska se někdy zdá neviditelná, člověk pochybuje, jestli ho vlastně vůbec nese. Je však stálá, člověk ji ani v nejtěžších chvílích neztratí. Jí je lidský život zajištěn.

Dnes budeme svědky veliké události v lidském životě. Křest patří právě k tomu bohatství, které člověku nikdo nevezme. Je však potřeba k němu také takto přistoupit. Není to čin našeho záslužnictví, ale krok víry, vyjádření toho, že patříme Ježíši Kristu. Děti, které budou pokřtěny to dnes samozřejmě ještě nevnímají, záleží to tedy na nás, abychom jim vyznavačský rozměr křtu připomínali. Tak jako u těch dobrých skutků, i zde záleží na tom, jaké jsou pohnutky, co se odehrává v samotném nitru. Křest jen tak, aby se neřeklo, můžeme počítat k těm mnoha skvostům sbírky pozemského bohatství. Křest, který je naplněn následováním Ježíše Krista, hledáním Boží vůle a touhou po naplnění Boží lásky, ten je pak oním bohatstvím před Bohem.

Slovo Ježíšovo nás vždy zastavuje na našich cestách. Působí, abychom přemýšleli o svém životě. A tak smíme být vděční Pánu Bohu za možnost, přemýšlet i tom, co činí náš život skutečně bohatým. Je to Boží láska, která nás nesmírně obohacuje. I kdybychom neměli nic, naplnění Boží láskou budeme velice bohatí, protože stále budeme mít co dávat. V tom totiž spočívá také to bohatství před Bohem. Bohatý není ten, kdo jen bere a hromadí vše možné od peněz až po dobré skutky. Bohatý je ten, kdo druhým stále co dát. Ať už jde o chléb, pět minut času, modlitbu nebo třeba jen milý úsměv.

Pane Ježíši, pro nás ses vzdal všeho, abychom mohli být bohatí před tvým Otcem. Prosíme za to, abys nás učil tomu více dávat než brát, abys nás učil lásce, která pomáhá a nese své bližní.

Neděle 31.července 2016

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 21 Zář 2016 08:54 -

Amen.